

Fjelltun Barnehage

Årsplan 2025 - 2026

Rammeplanen om årsplan;

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. Det skal synliggjøres hvordan barns og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid.»

Innhold

1	Praktisk info		
2	Vi jobber i Fjelltn barnehage		
3	Avdelingene		
	3.1 Lillesetra		
	3.2 Storesetra		
	3.3 Torget - Rundskue		
4	Vårt verdigrunnlag		
	4.1 Fjelltn sine verdier		
	4.2 Reggio Emilia filosofien		
	Delaktighet og læring		
	Demokrati		
	De tre pedagogene		
	Atelieret – Hundrespråklighet		
	Våre målsettinger i RE-inspirasjon	10	Mat og kosthold
	4.3 Lekens egenverdi	11	Bursdager
	4.4 Små grupper	12	Samarbeid
	4.5 Fagområdene i rammeplanen	13	Tradisjoner
5	Prosjekterende arbeidsmåte		
6	Overganger		
7	Pedagogisk dokumentasjon		
8	Satsningsområder i 2025/2026		
	8.1. Et estetisk språkmiljø		
	8.2 Delingskultur		
	- RE-nettverk		
	- BTI – bedre tverrfaglig innsats		
	- Praksisbarnehage		
	- Videreutdanninger		

1. Praktisk info

Åpningstider:

Barnehagens åpningstid dette barnehageåret vil være
7.15 – 16.30

Vi har felles frokost på Rundskue frem til 8.30

Om dere tar en fridag eller vil komme litt senere enn vanlig bør dere sende en melding, legge inn fridager i Kidplan eller ringe avdelingen, helst før kl.9.30. Det kan jo være at vi skal på tur denne dagen, og vil vite om vi skal vente på dere eller ikke.

Kontaktinformasjon:

Styrer:

Marianne Sørensen Holmem

Telefon: 94086184

styrer@fjelltun-barnehage.no

Avdeling Lillesetra (0-2 år):

Telefon: 94085372

Avdeling Storesetra (2-5 år):

Telefon : 94086195

VELKOMMEN TIL OSS PÅ FJELLTUN!

Fjelltun barnehage AS er eid av foreldrene i barnehagen. Sammen med foreldrene i Torvteigen barnehage AS er vi Ålesund barnehager SA.

Barnehagene er foreldreeid, det betyr at alle foreldrene eier andeler i barnehagen og at barnehagens styre består av foreldre og ansatte i de to barnehagene. Vårt økonomiske mål er å drive i balanse og alt eventuelt overskudd går tilbake til barna og barnehagene.

Fjelltun barnehage ligger på Akslafjellet, byfjellet i Ålesund. Vi har naturen tett på oss, og dette preger hverdagen i barnehagen vår. Vi vil gjerne ønske foreldre og foresatte velkommen inn i vår barnehage, vi vil gi et godt pedagogisk tilbud til alle barn, og være en god og utviklende arbeidsplass for de ansatte.

En stor del av barnehagens identitet er vår nærhet til Aksla.

Vi har både egen **lavvo** og **gapahuk** i skogen som vi går til og dette er viktige deler av barnehagens uterom. Veiene hit er både varierte og spennende, og vi går i både stor og liten gruppe - vi kan leke her, vi kan lage mat på bål og vi passer på at det er fint her slik at også foreldre, naboer og turgåere kan bruke de på fritiden.

Det er viktig for oss å dele det gode vi har!

Ferieavvikling

- Barnehagen holder stengt 2 uker i juli. Sommeren 2026 blir disse i **uke 29-30**
- Vi sender ut ferieønsker før jul, påske og sommerferier som dere foreldre svarer på i Kidplan. Med grunnlag i dette beregner vi hvor mange barn som vil være tilstede, og hvordan de ansatte kan avvikle sin ferie. Det er derfor viktig å presisere at disse svarene er bindende, da vi ikke vil være bemannet til å ta imot flere barn enn det som er avtalt på forhånd. I feriene samarbeider de to avdelingene og slår seg sammen til 1 avdeling. Om 4 barn eller færre melder seg på holder barnehagen stengt også denne uken.
- For høstferie og vinterferie oppfordrer vi de av dere som vet at barna skal ha noen dager fri om å gi beskjed til barnehagen om dette. Da kan de ansatte avspasere i tider der det ikke er så mange barn tilstede i barnehagen.

Planleggingsdager 2025/2026

Barnehagen har **5 planleggingsdager i løpet av et år**, da holder barnehagen stengt og dette utgjør barnas 4.ferieuke. Datoene for dette barnehageåret er:

-Fredag 19. September

-Onsdag 24. September

-Fredag 13. februar

-Fredag 15. mai (inneklemt dag)

-Fredag 22 Mai

+ en planleggingsdag ifbm Re-komp som ikke er satt enda.

Kidplan

Når barna begynner i barnehagen vil alle foreldre få innlogging til vårt digitale verktøy Kidplan. Du kan velge å laste ned app'en eller logge deg inn gjennom barnehagens hjemmesider under fanen «min side» for å få tilgang.

Her kan man dele dokumenter mellom barnehage og hjem, melde fridager til barnehagen, velge samtykker på vegne av barnet, og om man ønsker kan man sette seg på kontaktliste som man deler med de andre foreldrene. Dette kan være fint ifbm barnebursdager eller å kunne avtale besøk med hverandre etter barnehagen.

Barnehagen bruker også Kidplan til å dele litt bilder ved spesielle anledninger. Allikevel vil mye av barnas læring være synliggjort gjennom å snakke med barna, i ukeplaner og spesielt i prosjektdokumentasjoner som henger på avdelingene. Ta gjerne en tur innom avdelingen for å se!

BTI – Bedre tverrfaglig innsats

Ålesund – BTI – Betre samarbeid for barn og unge i Ålesund kommune

Dette barnehageåret skal kommunen innføre et eget system for å styrke samhandlingen mellom enhetene som møter familiene i kommunen. Vi på Fjelltun skal jobbe med å innføre dette systemet også hos oss.

BTI er et to-delt system. En del er en åpen nettside for ansatte og foreldre om tjenester som de ulike enhetene tilbyr. Den andre er en sikret mappe der sensitiv informasjon om barna kan deles mellom enheter. Familiene eier disse mappene selv og kan velge hva de ønsker som skal deles mellom barnehage, skole, helsestasjon, PPT, barnevern, osv.

Sykdom:

Når barna begynner i barnehage er det normalt at de blir endel syk i starten. Med så mange nye personer, ting og steder introduseres en ny bakterieflora for de yngste, og dette vil på sikt vil styrke deres immunforsvar.

På generelt grunnlag anbefaler både vi og norsk folkehelseinstitutt å ha en hel feberfri dag før barnet kommer tilbake i barnehagen ved sykdom for å redusere disse sykdomsperiodene. Denne dagen kan avgjøre om andre barn blir smittet og at dere ikke får sykdommen igjen ved en senere anledning. Ved oppkast og diare er anbefalingen 48 timer uten symptomer før man returnerer til barnehagen.

Huskeliste for klær og utstyr

Dette trenger barna hele året.

- Tynn parkdress eller overtrekksbukse
- Varm fleece eller ull genser og bukse for kalde dager
- Regntøy
- Støvler
- Egen merket vannflaske
- Egen tynn pose/dyne/teppe om barnet skal sove (vi sover på madrass inne hos oss, så sovevogn er ikke nødvendig)
- Kosedyr, evt. smokk ved soving. (hvis barnet bruker det)

Det er fint om det hele året finnes to skift i innekler-kurva i garderoben.

- Truser eller bodyer
- Sokker
- Strømpebukse eller tynn ullstillongs
- T-skjorte/tynn genser/tynn ulltrøye
- Bukser

Dette trenger barna spesielt om vinteren og høsten:

- Tykk lue og votter
- Regnvotter
- Bytt ut tynn med tykk parkdress
- Ekstra sett med ullgenser og ullstillongs
- Bytt ut støvler med Sherrox/Dock boots

Dette trenger barnet spesielt om sommeren:

- Caps/Solhatt og evt. solbriller
- Husk å smøre inn barnet med solkrem før de kommer til barnehagen, så smører vi et ekstra lag på ettermiddagen.
- Lette sommerklær; shorts, t-skjorte, tynn genser/bukse

Det er lurt å merke alle klær og utstyr, enten med tusj eller klistrelapp.

Klesbyttedager

Vi på Fjelltun er opptatt av å tenke gjenbruk der vi kan, så SU arrangerer klesbyttedager i barnehagen flere ganger i året. Her samler vi inn rene klær, uteklær og sko som kan leve videre i en barnehagehverdag, så om det er flekker man ikke får bort så er det helt innafor.

Vi lager til mange bord på Rundskue med ulike størrelser, så legger dere det dere har på riktig bord. Herfra kan dere også forsyne dere av det dere finner.

Vi prøver å holde slike klesbyttedager i forbindelse med overgang til ny sesong, så vi ønsker å ha minst 2 per år.

- I Oktober: Her vil vi kombinere det med foreldremøtet.
- I April

Om noen klær blir til overs donerer vi de til Hjelpegruppa for Ålesund, slik at klærne kan komme andre barn i lokalmiljøet til gode.

Klær man mottar på klesbyttedag er ekstra viktig å merke, slik at man ikke får de i retur av gammel vane. 😊

2. Vi jobber i Fjelltun barnehage

OBS: Endringer av avdeling for noen i personalet kan forekomme i løpet av barnehageåret pga helhetsvurdering på huset.

LILLESETRA

Dorthe
Pedagogisk leder

Andrea
Pedagogisk leder

Jertrud
Pedagogista 50 %

Daniela
Barne- og
ungdomsarbeider

Marie
Assistent

Yesica
Assistent
90%

STORESETRA

Stine
Pedagogisk leder

Terese
Pedagogisk leder

Ingrid
Pedagogisk
veileder 50%

Svanhild
Barne- og
ungdomsarbeider
50%

Endre
Assistent

Magda
Assistent

PÅ KONTORET

Marianne
Styrer

KJØKKENPEDAGOG

Ann Iren
Assistent
60%

EKSTRA BEMANNING OG FASTE VIKARER

Dovile
Barne- og
ungdomsarbeider
60%

Svitlana
Assistent
20%

3.1

Avdeling Lillesetra (0-2 år)

I år har vi til sammen 16 barn og 5 faste ansatte på avdelingen hver dag. 3 dager i uken blir vi 6 ansatte.

Aldersfordelingen blir slik:

1 åringer, født i 2024	11 barn
2 åringer, født i 2023	5 barn

På Lillesetra er vi opptatte av å følge barnas interesser og behov, og jobber både i kortere og lengre prosjektperioder. Selv om mange kan tenke på de yngste borgerne i barnehagen som små ser vi de som kompetente barn med et tydelig kroppsspråk som vi intoner oss og lytter til. Vi lar barna styre mye av innholdet i prosjektene der vi planlegger ut ifra observasjoner av hva barna er nysgjerrige på. For å tilrettelegge for ro og fokuserte perioder deler vi oss inn i mindre grupper basert på alder, interesser og vennskap. Disse kan være både faste og mer spontane, og vi deler oss gjerne både på formiddag og etter soving.

Dagsrytme for Lillesetra

- 7.15 Barnehagen åpner og alle starter dagen på Rundskue for frokost og rolige aktiviteter.
Alle vasker hender når de kommer inn i barnehagen.
 - 7.45 Vi åpner begge avdelinger for lek og utforskning
 - 9.00 Vi deler oss i mindre grupper. Noen er inne, andre er ute, noen går en tur. Dette tilpasses barnegruppene og justeres gjennom året.
 - 10.30 Bleieskift og håndvask
 - 10.45 Vi spiser lunsj
Toåringene spiser på Rundskue sammen med barna fra Storesetra, Ettåringene spiser på avdelingen.
Tidspunkt justerer vi etter barnas dagsform
 - 11.30 Sovetid i barnehagen, for de som trenger det.
Alle sover inne på madrass
Innelek/utelek etter ønske etter hvert som barna våkner
 - 13.30 Bleieskift og håndvask
 - 14.00 Fruktmåltid
Håndvask både før og etter måltidet.
 - 14.45 Variert innelek/utelek
(atelier, bygging, klatring, lesing, lek mm)
 - 16.30 Barnehagen stenger
- Oppfordrer til at alle vasker hender når de går ifra barnehagen

3.2

Avdeling Storesetra (2-6 år)

I år har vi til sammen 26 barn og 5 ansatte på jobb hver dag. To dager i uken styrker vi bemanningen, og blir 6 ansatte disse dagene. I tillegg har vi kjøkkenpedagog 3 dager i uken som jobber ekstra tett med barna på Storesetra.

Aldersfordelingen blir slik:

2 åringer, født i 2023	3 barn
3 åringer, født i 2022	7 barn
4 åringer, født i 2021	8 barn
5 åringer, født i 2020	8 barn

På Storesetra er barna blitt eldre og prosjektene kan derfor inneholde enda mer fordypning enn tidligere. Vi jobber mye med å skape progresjon for barna gjennom å observere og skape sammenhenger mellom turer, det vi leser, det vi undrer på, det vi oppdager i ateliertid og i leken. Vi starter hver dag med morgenmøte for alle barna der vi samler trådene i dagene og de store og små prosjektene vi jobber med. Herfra går vi veien videre sammen med barna basert på deres refleksjoner, undringer og interesser.

Vi i Fjelltn barnehage er opptatt av at vi er et fellesskap, og har derfor en god kultur for å tenke en felles barnehage heller enn to separate avdelinger. Vi har felles åpning og stenging, besøk mellom avdelingene og vi møtes i utetid. Dette gjør at barn og ansatte kjenner hverandre godt, på tvers av avdelingene.

Alle tidene er ca-tider, trenger vi mer tid til det ene eller det andre forsyver vi rutinene så lenge det trengs, men rekkefølgen er gjerne den samme.

Dagsrytme for Storesetra

7.15	Barnehagen åpner og alle starter dagen på Rundskue for frokost og rolige aktiviteter.
7.45	Vi åpner begge avdelinger for lek og utforsking
9 tida	Morgenmøte: Vi ønsker hverandre velkommen med sang og dagens tegn, snakker om prosjekter og undringer vi har, deler oss i mindre grupper. I fokustiden er gjerne noen på tur, noen er ute, noen er på atelier eller på avdelingen. Aktiviteter og prosjekter varierer og justeres gjennom barnehageåret.
10.45	Vi spiser lunsj på Rundskue Håndvask både før og etter måltidet.
11.30	Dobesøk, håndvask og påkledning i mindre grupper
12.15	Variert utelek / en gruppe kommer tilbake fra tur. Sovetid sammen med Lillesetra for de som trenger det
14.00/14.30	Vi spiser fruktmåltid, enten inne eller ute. Håndvask både før og etter måltidet. Vi tar også et ekstra dobesøk rundt denne tiden Variert utelek / innelek (værforbehold og barnas dagsform)
16.30	Barnehagen stenger
Oppfordrer til at alle vasker hender når de går ifra barnehagen	

3.3 Torget - Rundskue

I Reggio Emilia pedagogikken snakkes det ofte om «torget» som en sentral møteplass i barnehagen, og vi ønsker derfor å ta med oss denne tankegangen inn på dette rommet som jo ligger som et torg mellom avdelingene våre. Vi kaller torget vårt for Rundskue. Fra dette rommet har vi utsikt mot hele barnehagen: vi kan se avdelingene, vi kan se kjøkkenet, vi kan se drivhuset, vi kan se lekeplassen og vi kan se hvem som kommer og går på parkeringsplassen vår.

Vi ønsker at dette sentrale rommet ved kjøkkenet skal være en møteplass mellom både store og små, der de kan møtes til lek, aktiviteter og gastronomiske opplevelser. Da Rundskue ligger like ved kjøkkenet ønsker vi at rommet skal ha en praktisk funksjon som spiserom for begge avdelinger, men at det også skal være liv her inne utenom måltidene. Vi legger opp til at de eldste på Lillesetra spiser sammen med Storesetra til sine måltider, slik at vi blir bedre kjent på tvers av avdelinger både i lek og i samtaler rundt maten.

I år har vi valgt å øke vår drivhus/kjøkkenpedagog stilling til en 60% stilling, etter gode erfaringer fra forrige barnehageår. Pedagogen vil fortsatt ha sin base på Rundskue der hun vil ta med seg barn fra begge avdelinger i alle deler av kjøkkenlivet fra jord til bord. Hun vil ha et tettere samarbeid med Storesetra barna i det daglige for å skape sammenhenger mellom hverdagen på avdelingen og det som skjer på kjøkkenet.

Rundskue henter navnet sitt fra tårnet som ligger ovenfor Aksla Stadion. Tårnet ble innviet 16. september 1949 og er en gave til byen fra utflyttere, mest fra dem som bosatte seg i Seattle.

På vårt Rundskue kan man, som navnet sier, skue 360 grader rundt, og noe vi tenker er veldig treffende for rommet som ligger i hjertet mellom avdelingene.

Rammeplanen om mat:

Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Personalet skal jobbe for at barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

4. Vårt verdigrunnlag

4.1 FJELLTUN SINE VERDIER:

Vi vil at Fjelltun barnehage skal være en plass der alle får

Være
utforskende

- Være positivt nysgjerrige på hverandre, andres tankesett, erfaringer og barnas hypoteser.
- Barn og voksne kan undre seg over verden sammen, og ikke nødvendigvis finne det «rette svaret.»
- Utforsking og læring tydelig gjenspeiles i miljøet med tilgjengelige materialer for barna.

Fremme
håp og
fremtidstro

- Få og kjenne omsorg for naturen.
- At barna får gode relasjoner til, og får gjøre seg erfaringer i naturen.
- At man blir verdsatt for den man er, og sine meninger.
- At ulikhet er bra – det har en verdi at vi kan forskjellige ting.

Ha plass for
glede og
humor

- At barn og voksne kan le sammen.
- Å få oppleve morsomme og spennende ting.
- Å gi rom for leken. Den er viktig for kreativitet, glede og mestringsfølelse.

Fremme
delaktighet
og ta felles
ansvar

- At vi har tid; til å tenke, til å få klare sjøl, til å få se nøye, til å være delaktige i eget liv, og slik bli ansvarlige.
- At barna kjenner at de er viktige, har betydning.
- At foreldre opplever å bli møtt med vennlighet, og at de er velkommen til å delta med innspill og tanker.

Ville
hverandre
vel

- At her er takhøyde til å diskutere og reflektere/ problematisere egen praksis.
- At vi lytter til hverandre.
- At her skal være trygt og godt å komme inn.
- At barn, foreldre og ansatte føler seg viktig og inkludert.

Som barnehage er vi bundet av lovverk, og disse danner grunnlaget for de verdier, mål og innhold vi jobber etter.

Lov om barnehager

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

<http://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

4.2 Reggio Emilia filosofien

Demokrati

Vi lever i et demokratisk land, og det har betydning at barna får demokratiske erfaringer allerede i barnehagen. Det handler om rett til å få delta, og til å bli hørt. Det handler også om en plikt for å ivareta hverandre, det er vårt demokrati – ikke mitt. Det handler om å la andre få slippe til, og å «høre til» i et sosialt fellesskap; «Å erfare demokrati som livsform».

Å skape en barnehage som bygger på demokrati og delaktighet, handler ikke om at alle kan få gjøre som de selv vil, men om å gi rom for å tenke fritt, og å respektere andres meninger. Om vi som pedagoger ikke tar ansvar for å gi barn muligheter for å uttrykke sine meninger, vil ikke barna kunne påvirke hverdagen sin.

Vi tenker at disse erfaringene er med å forebygge utenforskap, og vi skaper en kultur som gir rom for ulikhet. På den måten er dette viktige fokuset med på å skape et trygt psykososialt barnehagemiljø.

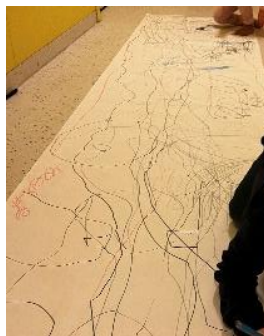
Delaktighet og læring

Den italienske Reggio Emilia filosofiens holdning til barn og læring gir inspirasjon til oss. Denne måten å tenke om barn på, er forankret i en respekt for barnet. Barn er aktive, kompetente og ressurssterke individer med egen lyst og kraft til å lære, vokse og utvikle seg.

Det er en viktig tanke hos oss at barnet skal være delaktig, og slik være med på å skape sin egen hverdag og kunnskap. Barnet er deltakende i egne læreprosesser, de eksperimenterer og undersøker sammen med andre barn og voksne.

Små barn virker på oss, og dette er noe vi må være oppmerksomme på. Selv om vi har en plan må vi alltid være vår for barnas innspill og tanker, det er disse som skal være utgangspunktet for våre planer, prosjekter og læringsprosesser. Men det barn lurer på er ikke alltid uttalt. For å tolke små barns uttrykk må man trene, senke tempoet og gi oss tid. Tid til å høre og se godt etter. Personalet må observere, dokumentere og ville forstå for å finne ut av dette. Vi må utvikle en lydhørhet overfor barna.

Barna skal møte inspirerende omgivelser og materialer, som gir dem gode muligheter til å undersøke og lære. Barn leker og utforsker hele tiden. De gjør seg erfaringer og ønsker å forstå seg selv og den verden de lever i.

De 3 pedagogene

Som i Reggio Emilia filosofien tenker vi på Fjelltun at det finnes tre pedagoger

Personalet som pedagog

- Personalet er nærværende og lyttende i samværet med barna. De utfordres i sin rolle og må utvikle den hver dag. Barn trenger voksne som er bevisste og sensitive og som har kunnskap om barn og barns lek.
- Personalet skal være undrende, nysgjerrige og reflektere sammen med barna over situasjoner som har skjedd, og hva man kan gjøre videre.
- Personalet skal organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek. De skal fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek, og erfare glede i lek. Personalet må innta ulike roller. Det kan være fra å skape trygghet og sammenheng til å gi utfordringer og inspirasjon til å utvikle seg.
- Barn trenger faste rammer og forutsigbarhet. Vi skal være tydelige, veiledende, engasjerte og planlegge for gode dager for barna.

Barna som pedagog

- Barn er aktive, kompetente og ressurssterke individer med en egen lyst og kraft til å lære, vokse og utvikle seg. Barna lærer av hverandres teorier og ideer, i lek og utforsking av omgivelsene.
- Mennesket lærer ikke bare med hodet, men med hele kroppen, med alle sansene. Barna ser, de lukter, lukker øynene og lytter, beveger seg i mange omgivelser, og slik lærer de om verden.
- Barna skal få lov til å gjøre seg ulike erfaringer, delta i smågrupper med felles lek, og slik få øye på seg selv og andre som kompetente og ressurssterke.
- Gode og nære relasjoner mellom barna, og mellom barn og voksne, har stor betydning for barns trivsel. Trivsel er viktig for læring og utvikling.

Det fysiske miljøet som pedagog

- Det fysiske miljøet støtter utforsking, nysgjerrighet, samarbeid og kommunikasjon.
- Barna skal møte inspirerende omgivelser og materiale, som gir dem gode muligheter til å undersøke og lære. Det fysiske miljøet må være tilrettelagt og spille på lag, slik at barnet blir kompetent i sitt eget miljø.
- «Å få klare selv» er viktig. Slik føler barna at de hører til, og er viktige i det sosiale fellesskapet. Det kan være ved å dekke på bordet, hente bleiene sine, være med på å rydde og lage det fint til den neste som kommer.
- Det skal være tilrettelagt og organisert for ulike møteplasser på barnas avdeling. Vi kaller disse møteplassene for kontekster. Kontekstene skal skape undring, nysgjerrighet og ulike stemninger, og dermed være aktive i samspill med omgivelsene. Materialene skal være synlige og tilgjengelige, og variere ut fra barnegruppas interesser og behov.
- Barn har medvirkning og barnets stemme, interesser og spor skal vises i miljøet.

«Hundrespråklighet»

Loris Malaguzzi, grunnleggeren av Reggio Emilia filosofien har en gang sagt; «*Et barn har hundre språk, men frarøves nittini*». Han mente at i vår vestlige verden vektlegges det skrevne og det talte språket i for stor grad. For vi lærer ikke bare med hodet, vi snakker ikke bare med munnen, men med hele kroppen, med alle sansene våre.

Ved å gi rom for fordypning og skapende virksomhet bidrar vi til å utvikle barns hundre språk. Det må danses, løpes, males, synges, balanseres, klatres, bygges, knaes med leire, studeres med lupe, telles, føles, måles og luktes.

Barn er ulike. De er flinke til ulike ting, og liker ulike ting. Vi skal la barna få gjøre på mange ulike måter for slik å skape sammenheng og forståelse om verden.

Atelieret

I Reggio Emilia har atelieret en sentral plass i barnehagen.

På Fjelltun har vi derfor atelier på begge avdelingene og her har vi fokus på fordypning i hverdagsprosjekter og i lengre undringsprosjekter. Atelieret er tilgjengelig for barna og åpen hele dagen. Her kan barna bruke materialer fritt til utforskning og skapende aktiviteter som f.eks tegning, leire og studier med lys, lupe/digitale verktøy mm. Vi ser at tilgjengelighet til enhver tid gjør at de skapende virksomhetene får en større plass i hverdagen.

Atelieret brukes også i smågrupper i forbindelse med prosjekt. Vi tenker at det er viktig at atelierene er tilpasset de ulike aldersgruppene og at disse viser tydelig progresjon i både material og innredning. Atelieret for ettåringene vil derfor se ulikt ut og inneholde ulikt materiale enn det som de eldste barna på Storesetra har. Når vi jobber med ulike prosjekt er alltid atelieret en del av prosjektet, og en del av hundrespråkligheten. Det bidrar til at barna får gjøre på ulike måter, skape mening og forstå sammenhenger i livet.

Vi tenker også på hele barnehagen som et stort atelier, der undringen og utforskningen som kjennetegner ateliervirksomhet også skal være tilstede i de andre møteplassene på avdelingene.

Målsettinger i vår Reggio Emilia inspirasjon

Vårt hovedmål: Å skape utforskende hverdager gjennom aktive kontekster (ikke bare tenke prosjekt og veien videre her)

- Vi ønsker å prioritere tid til å gjøre hverdagen på Fjelltun godt, der barna får tid til å være kompetente og i dialog med hverandre og verden rundt seg.
- Vi ønsker å skape en kobling mellom empati og tid (Om vi forhaster oss, er vi det motsatte?)
- Vi ønsker å finne ut hva den estetiske dimensjonen betyr for oss i vår barnehage.

Hundrespråkighet i aktive kontekster

- Som varmer opp og følger opp tanker som barna har
- Som kan pirre barnas nysgjerrighet og utfordrer til nye kompetanser
- Som skaper koblinger mellom ulike soner i avdelingene
- Vi vil ha lys, tegning, leire som base på begge avdelinger når vi skaper disse kontekstene

Hundrespråkighet i Fysisk miljø og materialvalg

- Vi vil låne mer av naturens materialer både inne og ute.
- Vi vil ha færre kategorier, men de vi velger å samle på sorterer vi i mer varierte varianter (små, store, lange, farge, tekstur)
- Vi vil vurdere størrelsesforhold mellom "leketøy" og utforskende aktiviteter i vårt grunntilbud.
 - Storesetra: Utvide forskjellig underlag å drive grafisk arbeid med (f.eks ikke bare blyant-papir, men også vann-stein)
 - Lillesetra: Innføre mer store materialer til å dele og finne ut av sammen (f.eks lange rør, tegneruller)

Arbeidsmåter med barna

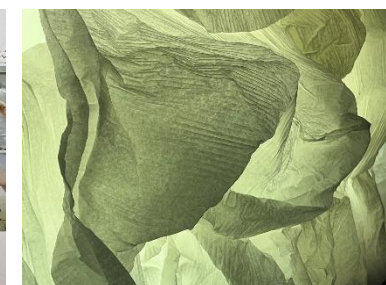
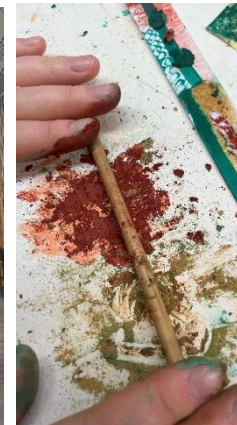
- Vi skal tørre å gi barna oppgaver og forske på deres læringsprosesser
- Vi skal ta med noe som kan skape "en forstyrrelse" i aktivitetene vi planlegger. Noe uventet som må "løses" og som vil gjøre det vi planlegger litt vanskeligere.
- Vi skal ta oss tid til å la barna reflektere i forkant av oppgaver om det de tror som vil skje
- Vi vil lage oss noen konkrete spørsmål som vi kan bruke for å få nye perspektiver fra barna, tilpasset store og små: (f.eks hvordan ville du forklart denne prosessen til en venn?)

Observasjon/ Dokumentasjon

- Vi vil ha dokumentasjoner tilgjengelig for ALLE i papirformat (ukeplan og prosjekterende) til å kunne bla gjennom
- Vi vil forbedre de observasjons verktøyene vi har for å bedre kunne se barnas læring. Da vil vi kunne oppdage den enkelte proksimale sone bedre.
- Vi vil ikke forhaste oss i refleksjonene til å alltid gå videre i prosjekt, men å reflektere rundt voksenrolle og læringssyn, spørsmål vi kan stille til barna
- Vi vil skape et «leksikon» med ord som gjør det lettere for oss å få øye på det barna gjør.

I 2023 var noen av pedagogene i barnehagen på studietur til Reggio Emilia. I etterkant av denne turen satte vi oss noen mål for retningen i barnehagens Reggio Emilia inspirerte arbeid. Dette «manifestet» har vært og fortsetter å være en ledestjerne som hjelper oss til å se hvor vi er, hvor vi vil og hva vi må gjøre for å jobbe mot disse målene.

Med flere nye pedagoger siden den gang ønsker vi å se nærmere på disse målsettingene og bruke de aktivt gjennom året. Vi tenker også at vi i løpet av barnehageåret vil revidere disse ut ifra dagens personal og situasjon, slik at alle får et eierforhold til vårt felles arbeid videre.

4.3 Lekens egenverdi

Helt fra barnet er nyfødt er det aktivt og utforskende i forhold til omgivelsene. I møter og samspill med andre mennesker skaper barnet grunnleggende holdninger til seg selv og andre. Leken er en grunnleggende livs- og læringsform for barn og en trygg plass å utforske og bearbeide verden. Lek blir derfor betegnet som demokratiets vugge. Selv om mye læring kan lekes inn er dette ikke lekens hovedfunksjon. Vi tenker at leken har en stor verdi i seg selv, for i leken kjennes livsglede!

Leken gjenspeiler samfunnet og verden rundt oss, og den forteller oss noe om hva som opptar barna. I leken forhandler barna. De prøver ut sin makt og sine ferdigheter og dannes inn i fellesskapet og i vennskapsrelasjoner. Barn lærer å forestille seg, ta andres perspektiv og uttrykke følelser og meninger i leken. Hos oss har personalet et særlig ansvar for å observere, delta og bidra til at alle barn får oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek.

Personalet skal sammen med barna legge til rette det fysiske miljøet slik at det til enhver tid inspirerer til lek. Avdelingene er delt inn i soner for lek og aktiviteter. Disse endres når det er nødvendig gjennom året, i samarbeid med barna.

4.4 Smågrupper

Barn skal delta i smågrupper i løpet av dagen. Under måltidet, påkledningen, stell, lek, prosjekt, turer og aktivitet. Smågruppene gir oss mulighet til å være tett på, lytte og se hvert enkelt barn og den lille gruppen sammen. Gruppen kan være inndelt, som f.eks på tur, eller naturlig fordelt rundt i de ulike aktive kontekstene på avdelingene. Det pedagogiske innholdet for enkeltbarnet og barnegruppa planlegges med bakgrunn i våre observasjoner/ dokumentasjoner, barnas tanker og interesser og refleksjoner rundt dette.

Hvem som er i de ulike gruppene kan være både planlagte og mer spontane sammensetninger basert på alder, vennskap, interesser eller behov.

Å være i en liten gruppe gir barna større mulighet til å erfare at andre tenker ulikt en selv, bli inspirert og få erfaring med å inspirere andre med det de gjør og tenker. Vi ser derfor på smågrupper som en viktig del av våre arbeidsmåter.

4.5 De syv fagområdene fra Rammeplanen

I Fjelltun barnehage jobber vi tverrfaglig med fagområdene gjennom små og store prosjekt i løpet av året. De er også med i hverdagsaktiviteter og vil vises igjen i ukeplaner, prosjektarbeid og dokumentasjoner. Arbeidet med fagområdene vil være preget av barnas interesser, tanker og ideer.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

For mer om fagområdene viser vi til rammeplanen.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

5. Prosjekterende arbeidsmåte

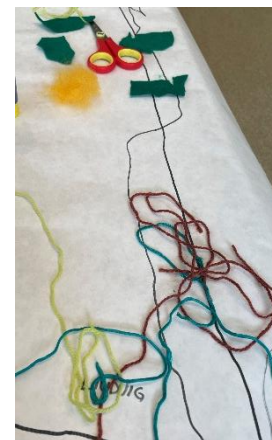
I en PROSJEKTERENDE ARBEIDSMÅTE er utforskning, erfaring, sansing, varierte uttrykk, refleksjon og samspill viktig.

Denne arbeidsmåten er kompleks men avgjørende når vi skal jobbe Reggio Emilia inspirert. Det er en måte å tenke på, og hele tiden prøve å forstå. «Hva forteller barnet oss?» Barnas ideer, tanker og nysgjerrighet skal vise vei for læring. Personalet skal finne en balanse mellom å lytte, være nysgjerrig, organisere, inspirere og formidle.

Mennesker lærer gjennom å være aktive, og vi blir påvirket av og påvirker våre omgivelser. Dette er en relasjon, noe som foregår hele tiden og der alt er avhengig av hverandre. De **tre pedagogene** er gjensidig avhengig av hverandre. Gjennom en prosjekterende arbeidsmåte jobber vi tverrfaglig med **fagområdene** nevnt på side 14.

Hvert nytt barnehageår starter med OBSERVASJONSFOKUS.

Her ønsker personalet å se spesielt nøye etter hva barnas blikk er rettet mot. Hva interesserer barna seg for? Hvor møtes mange barn? Hvilke følger får ulike endringer i det fysiske miljøet? Hva tilbyr vi barna? Det personalet ser her får betydning for våre valg av tema for prosjekter gjennom året, og valg av retning for arbeidet. Vi ønsker ikke at barna skal svare på våre spørsmål, men at de finner svar på sine egne.

I våre læringsprosesser er det viktig for oss å skape en delingskultur mellom barn, ansatte og foreldre. Ved å involvere hverandre får vi nye ideer, vi kan dele våre tanker og teorier og vi kan lytte til hverandres perspektiver. Vi tilrettelegger for en kollektiv læring både i de hverdagslige gjøremålene med barna, i samtaler rundt matbordet, på atelieret og under morgenmøtene våre. Vi bruker også avdelingsmøtene våre aktivt til å dele våre refleksjoner med utgangspunkt i dokumentasjoner.

6. Overganger

Starten på barnehagelivet er spennende for både barn og foreldre. Vi i barnehagen ønsker å ta imot både barn og foreldre på en god måte. Vi legger vekt på at barn er ulike, og trenger ulik oppfølging og tilnærming den første tiden i barnehagen. Alt er nytt! For noen er dette mer skremmende og utrygt enn det er for andre, og dette er naturlig.

Vi fordeler ikke barna mellom primærkontakter fra starten, men dette betyr ikke at nye barn og foresatte ikke vil bli ivaretatt. For barna er det på samme måte som for oss voksne. Vi føler oss trygge, og blir raskere kjent med noen. Det er noe med relasjonene, og det som oppstår i møtene med hverandre. Vi ønsker å være sensitive og følsomme overfor barnas signaler og observere hvem barnet føler seg tryggest på i starten. Disse signalene er for de minste uttrykt gjennom kroppsspråk, ord og lyder. Her må vi voksne ønske å forstå, og imøtekomme barna særlig i den første tiden i barnehagen, før de føler seg helt trygge.

Å begynne på ny avdeling er også en ny overgang der ting blir litt annerledes. Det er derfor positivt at barna både blir kjent med alle i personalet, rommene og de andre barna fra de begynner hos oss. Dette gjør vi daglig gjennom felles frokoster og besøk til hverandre. Slik blir denne overgangen mindre. Særlig den siste våren på Lillesetra, oppfordres 2-3 åringene til å komme til Storesetra for å bli bedre kjent, være med på morgenmøte eller leke med «storebarna».

Informasjon i overgangene har en viktig funksjon, for jo mer vi vet jo mindre trenger vi å bekymre oss for det ukjente. Vi tar derfor kontakt med alle nye før sommerferien og sender ut informasjon til nye barn før oppstart med både kontrakter og årsplan med litt om våre arbeidsmåter. Det er også et tema på foreldresamtaler på våren på Lillesetra slik at alle barn og foreldre får god informasjon om overgangen til ny avdeling.

God kommunikasjon er noe vi verdsetter og noe som er essensielt i overganger, så om det er noe som skaper usikkerhet eller uklarhet oppfordrer vi både nye og gamle familier til å snakke med oss. Da kan vi snakke sammen og finne ut av det beste for barna i dialog med hverandre.

Overgang barnehage-skole

For å sikre best mulig overgang fra barnehagen til skolen har Ålesund kommune utarbeidet en egen prosedyre. Siste høsten får foreldrene informasjon om dette og det deles ut en brosjyre med informasjon på foreldremøtet på høsten.

Siste året i barnehagen deltar 5 åringene i «Turgruppa». Dette er vår «førskoleklubb».

Turgruppa har fast turdag en dag i uken, der bare de eldste barna er med. Vi går mye på tur, men på disse turene får barna større utfordringer. Det blir lengre turer, de smører matpakke selv og skriver på navn. Vi ønsker å følge opp barnas interesse for bokstaver, og aktiviteter som støtter forståelse for matematiske begreper. Vi driver ikke lese, skrive og regne opplæring, men personalet har en bevisst holdning til å snakke om, og gjøre matematikk i hverdagen. De siste årene har også turgruppa gått til byen og deltatt på vanntilvenning. Her får man øve seg på å bli trygg i vann, og barna får en begynnende svømmeopplæring med kompetente instruktører fra Aaskl. Vi har meldt ønske om en runde med vanntilvenning til vinteren, og håper på å få plass til førskolebarna her.

Turgruppa har som mål å ta turen til de skolene som førskolebarna skal begynne på. Siden de fleste sogner til Volsdalen skole drar vi litt oftere hit for å leke på uteområdet, og treffe barna som nå går i første klasse. Vi besøker også SFO på skolen. En tradisjon er at turgruppa overnatter i lavvoen vår før sommerferien, noe mange ser veldig frem til.

Innskriving er i januar, og skolene inviterer til en innskolingsdag nærmere sommeren. Barnehagen overfører, med foreldrenes samtykke, informasjon til skolen dersom det er nødvendig for at barna skal få en god start i skolen.

Barna som har begynt i 1. klasse, er velkommen til å besøke oss gjennom året, og blir spesielt invitert til å være med på Høstmarsj, hvert år i oktober. Dette er en familietur som barnehagen arrangerer for alle barn og foreldre hvert år. Den går til plassen vår ved lavvoen, og her koker årets turgruppe suppe til alle.

7. Pedagogisk dokumentasjon

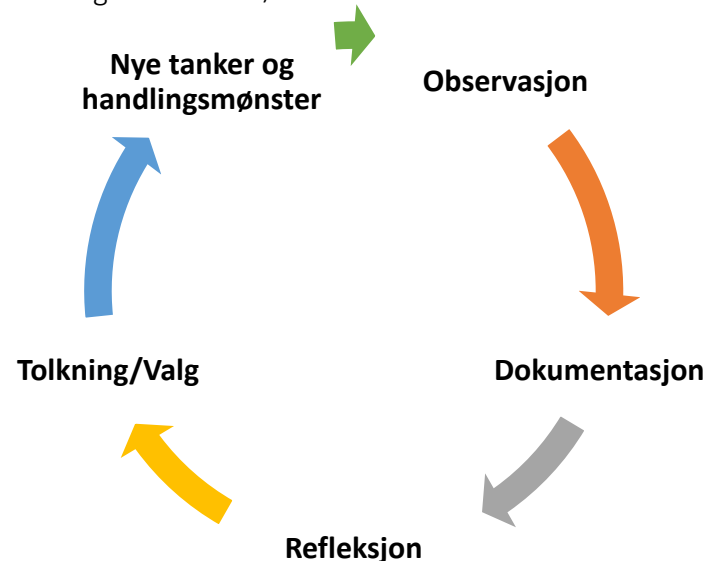
Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte der vi gjør vårt pedagogiske arbeid synlig og åpen for tolkning, dialog, diskusjon og ny innsikt. Vi dokumenterer mye av hverdagen på Fjelltun gjennom bilder, filmsnutter, notater, praksisfortellinger og barnas konkrete arbeid, men ikke før disse blir studert og reflektert rundt kan vi kalle dokumentasjonene pedagogisk. Refleksjonene vi gjør bør også føre til utvikling, enten gjennom nye tanker eller endringer i praksis. Vi ser at ved å dele dokumentasjoner med hverandre deler vi vår subjektive tolkninger. Ved å snakke om noe konkret er det lettere å legge merke til detaljene i et samspill, i en læringsprosess, i en undring, i en relasjon, da kan vi unngå å forenkle virkeligheten gjennom kjappe oppsummeringer over hva som hendte. Når vi må sette ord på det vi ser, og får høre andres perspektiver eller tolkninger, kan dette også gi en overføringsverdi til andre deler av hverdagen. Ved å synliggjøre og beskrive vårt arbeid, våre tanker og intensjoner for hverandre, synliggjør vi mer av våre verdier i møtene med barna. Slik er arbeidsmåten kollegial og en evig sirkulær utviklingsdans der vi aldri vil bli ferdig utlært.

Vi har i de forrige barnehageårene hatt utviklingsarbeid der vi har jobbet for å implementere pedagogisk dokumentasjon som et fast verktøy for refleksjon. Vi har fokusert på møtevirksomheten der vi nå ser at pedagogisk dokumentasjon har fått en naturlig plass i både avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og foreldremøter. Vi har videre i utviklingsarbeidet jobbet med å synliggjøre barnas stemmer i dokumentasjonsprosessene og refleksjonsprosessene – hva tenker de om hverdagen sin? Hva ønsker de skal bli dokumentert?

Rammeplanen om dokumentasjon:

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten

I arbeidet med pedagogisk dokumentasjon har vi brukt støttemateriell fra utdanningsdirektoratet, og pedagogene har i tillegg deltatt på fordypningskurs med samme tema. For mer lesning kan dere selv ta en titt på støttemateriellet her:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/>

8. Satsningsområder 2025-2026

Rammeplanen om språkmiljø

Personalet skal skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre

«Estetikk av gresk *aisthéticos*, er den kunnskapen som kommer gjennom sansene, og berører hvordan vi erfarer oss selv og verden. Erfaringer som taler til følelsene og der intuisjon og fortolkning er viktige element, kan kalles estetiske. Det motsatte begrepet, *an-aisthéticos*, kjenner vi fra anestesi som har med å være bevisstløs å gjøre.»

[Undervisningens estetiske dimensjon - Om å våge å ta i bruk det uforutsigbare](#)

8.1 Rommet sin betydning for språklig aktivitet: Å jobbe for et estetisk språkmiljø

Vi vil neste barnehageår delta i den regionale kompetansehevingsordningen ReKomp i tett samarbeid med Høgskolen i Volda. Her vil vi rette fokus mot språkmiljøet i barnehagen vår og rommets betydning for språklig aktivitet. Det vi allerede har lært fra tidligere utviklingsarbeid om hundrespråklighet er at vi må ha «noe» å møtes rundt for å inspirere til dialog mellom både barn og voksne, mellom barn og material, og barna imellom. Når vi skal jobbe med språkmiljø så krever det noe mer av oss ansatte, da vi ikke bare er ute etter at barna skal lære mange ord, men at de skal kunne få erfare å uttrykke sine tanker, følelser og opplevelser, og på den måten knytte bånd med andre.

Språk er et redskap som barn og voksne kan bruke for å forstå både verden rundt oss og oss selv som mennesker i verden. Ved å utforske sanselige opplevelser sammen med variert material kan barna sette ord på spørsmål som de undrer seg over. Hverdagen er det store prosjektet i barnas liv, og vi ønsker å skape en hverdag full av muligheter til å oppleve og undre seg rundt fenomener i verden. Her kan vi jobbe estetisk gjennom å koble de kroppslige erfaringene vi gjør til følelser og forståelse av det å være et menneske.

Vi ønsker å bruke året til å berike vokabularet rundt det estetiske, både for barna og personalet. Det medfører at vi må jobbe sammen for å få med oss det som skjer rundt oss og finne egnede måter til å bearbeide det vi ser og lurer på. Vi må jobbe med å observere både barn, rom og materialenes egenskaper for å kunne bli bedre kjent med både egen identitet og materialenes identitet. Gjennom estetiske uttrykk kan barna sette ord på hva som opptar dem, eller hva som fanger deres interesse. Vi ønsker å gi barna mulighet til å studere nøye, forme teorier, se flere ganger, kjenne og føle, se nært og detaljert men også fantasere videre.

I våre målsettinger for det Reggio Emilia inspirerte arbeidet skriver vi at avdelingene skal ha lys, tegning og leire som base i våre aktive kontekster. Vi tenker derfor at disse tre må være grunnmuren på begge avdelingene og spille på lag for å skape et rikt og variert estetisk språkmiljø.

Problemstilling for arbeidet vil vi jobbe med utover høsten i hele personalet, og blir presentert på høstens foreldremøte.

8.2 Delingskultur

Vi på Fjelltun ønsker å se utenfor egne vegger for å både lære av andre og dele av våre erfaringer og vil ha ekstra fokus på dette neste barnehageår på flere ulike arenaer:

- **Reggio Emilia inspirerte nettverk.**
 - Ved å jobbe i nettverk med de andre Reggio Emilia inspirerte barnehagene i Ålesund står vi sterkere sammen og lærer mye av hverandre. Det er verdifullt å dele av egen praksis men vel så viktig er at vi får et blikk utenifra som kan være veldig lærerikt for å drive våre prosesser videre. I nettverket har vi jevnlig styremøter, ett stort felles personalmøte på høsten for hele personalgruppen og pedagogmøter ca hver 5. uke der vi besøker hverandres barnehager for felles refleksjon og faglig utvikling.
 - Vi fortsetter å bidra til utviklingen av det Norske Reggio Emilia nettverket, der Jertrud sitter som fast styremedlem de neste 4 årene. Vi prøver så langt det lar seg gjøre å delta på både konferanser, studieturer, nettkurs og Knutepunkt for å holde oss faglig oppdaterte.
- **BTI som arbeidsverktøy i tverrfaglig samarbeid i kommunen**
 - Ålesund kommune skal dette barnehageåret implementere BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats i alle sine enheter som har samhandling med familier i kommunen. Dette er med utgangspunkt i at kommunen tidligere ikke har vært gode nok på å skape godt samarbeid mellom de ulike tilbudene som finnes i kommunen. Vi som barnehager jobber kanskje tettest på familiene og det er derfor ekstra viktig at vi deltar i denne positive utviklingen for å skape bedre koordinering mellom de ulike instansene. Dorthe, Ingrid og Marianne er barnehagens ressurspersoner i denne prosessen og vil lede implementeringen i personalet på Fjelltun. Dette vil være fokus i pedagoggruppen, på foreldremøte og blir et tema på en planleggingsdag i løpet av året.
- **Praksisbarnehage**
 - Vi har fått en langsiktig avtale med Høgskolen i Volda, der vi fremover vil ta imot praksiselever fra ulike trinn på barnehagelærerutdanningen. Vi tenker at det er fint å få inn studenter som kan bidra med fersk fagkunnskap og et blikk utenifra, da vi mener at dette kan hjelpe oss i å reflektere rundt og sette ord på egen praksis. Vi opplever å være en faglig sterk barnehage som driver godt i samarbeid med barna og foreldrene, og vi ønsker å dele av våre erfaringer og kunnskaper til nye pedagoger som etter hvert skal jobbe i barnehagene her i Ålesund.
- **Videreutdanninger**
 - Dette barnehageåret skal 3 av våre ansatte delta i videreutdanning på deltid. Andrea skal gå veilederutdanning på masternivå ved Høgskolen i Volda, mens Jertrud og Marianne skal gå fordypning i Ateliekultur og utforskende pedagogikk i regi av Norsk Reggio Emilia nettverk. I tillegg skal Marianne begynne på masterutdanning i Barnehagekunnskap ved Høgskolen i Volda. Det er viktig for oss at denne kompetansehevingen som nå foregår vil komme barnehagen til gode og ønsker å bruke den nye kunnskapen til deling på personalmøter, planleggingsdager og avdelingsmøter.

Vi ønsker å være gode rollemodeller for barna, der vi viser at å bidra inn mot fellesskapet er en glede. Vi vil synliggjøre at alle har et ansvar for å dele sine meninger med andre og samtidig gi rom til å lytte til andre.

9. Mat og kosthold

- I Fjelltnun barnehage har vi fokus på et sunt kosthold. Foreldrene betaler matpenger på 450 kr per mnd, og barna får lunsjmåltid og fruktmåltid i barnehagen hver dag. Vi lager varmlunsj minst en dag i uka, og barna er med på å jobbe med dette. Vi har fokus på hjemmelaget mat av god kvalitet, og vi ønsker å ha et bærekraftig kosthold der så lite mat som mulig skal gå til spille. Vi kjøper inn økologiske varer og unngår ultraprosesserte matvarer der vi kan, vi kjøper brød fra Baker Walderhaug eller baker selv. I tillegg dyrker vi egne grønnsaker som vi bruker i matlagingen. Vi opplever at dette gir maten en verdi, og barna gleder seg ekstra mye over å smake på ting som vi selv har fått til å gro i plantekassene våre.
- Vi har både drivhus og kjøkkenhage og det er viktig for oss at barna er delaktige i bruken av disse. Vi utvider derfor kjøkkenpedagog stillingen vår til en 60% stilling dette året. Vi anser kjøkkenet som en del av barnehagens atelier og vi ønsker at kjøkken, matlaging, spiring og dyrking skal brukes i prosjekterende arbeid og sanselige læringssituasjoner gjennom hele året. De barna som ikke spiser frokost hjemme, er velkommen til å spise frokost i barnehagen, men da må de ha med frokostmatpakke. For de som kommer aller først starter frokosten på Rundskue, og etterhvert som personalet er på plass går man til sin avdeling. Vi ønsker at de som kommer etter 0830 har spist ferdig hjemme. Etterhvert som barna er ferdige med å spise, kan de begynne med ulike aktiviteter.
- Til lunsjmåltidet møtes barna på Storesetra og de eldste på Lillesetra til å spise sammen på Rundskue. Vi begynner å spise rundt 10.45 og spiser frem til ca kl 11.30/11.45. På denne måten har vi god tid og får bedre mulighet til å møtes i samtale. De ansatte sitter med barna og er med på å skape ei god og nær stemning. Barna deltar både i matlaging og pådekking. Under brødmåltid får barna mulighet til å smøre på selv og helle melk i egen kopp, med tilpasset støtte etter alder. Barna rydder kopp og asjett etter seg, og vasker av bordet slik at det blir hyggelig for de som kommer og skal spise etter dem.
- Vi spiser også ofte i skogen, i bålhuset eller på «Plassen vår». Sjøppel tar vi bestandig med tilbake for sortering, og fokuserer på hvilke spor vi etterlater oss.
- Vi har egen varmkompost i barnehagen, og barn og ansatte sorterer matavfallet i denne. Barna og kjøkkenpedagogen har ansvar for å holde øye på komposten for å sikre at den holder seg varm og aktiv.

10. Bursdager

Når et barn har bursdag i Fjelltnu barnehage lager vi krone og har ei samling der vi gjør ekstra stas på barnet. Vi tenner lys, synger bursdagssang, forteller et eventyr eller danser litt, dette blir gjort ulikt ut fra hvilken alder barna er i og hva barnet ønsker selv. Vi har en bursdagsvegg ved Rundskue, der bilde av alle barna henger. Når barnet har bursdag flytter bildet inn i bursdagshuset. I tillegg flagger vi utenfor barnehagen.

Vi ønsker å redusere bruk av sukker til feiringer, så selv om vi ikke skal være redd for å unne oss noe godt så handler det ikke om «den ene gangen». Med 42 barn i barnehagen og diverse andre markeringer i løpet av året kan totalsummen av dette bli mye søtt. Vi har derfor tatt et valg om at bursdager feires med sunne alternativer, og det søte er unntaksvis kun i kombinasjon med sanseopplevelser i juletiden og en liten saftis til 17.mai. Vi lager derfor smoothie, fruktsalat eller andre sunne alternativ når vi skal feire, og det er ikke behov for å ta med noe ekstra hjemmefra.

Dersom barnet skal invitere barn fra sin avdeling i bursdag hjemme, ber vi dere ha en dialog med personalet om hvem man inviterer. Man kan for eksempel velge alle som hører til i samme årskull, eller kanskje hele barnegruppa. Invitasjoner kan gjerne legges i barnas hyller, men da må ingen bli utestengt fra en «gruppe». SU har også hatt oppe til diskusjon om hvordan det kan gjøres med gaver og kommet frem til at gaver i barnebursdag løses ved at foreldre til bursdagsbarnet kjøper inn en gave fra alle barna i barnehagen. Summen på denne ene gaven skal være på 200 kroner, og dette blir da den eneste utgiften for alle bursdagene som skal feires per år. Barna som kommer i selskap lager et kort eller lignende som de tar med seg i stedet for gave. Og om man velger å arrangere bursdagsselskap kan barnet gjerne åpne gave fra de andre barna under selskapet. Mange velger å låne barnehagens uteområde til feiring av bursdag, og det synes vi er veldig kjekt. Snakk med oss, så får dere låne en nøkkel til å kunne gå på do og ha litt kjøkkenfasiliteter under feiringen.

11. Samarbeid

Foreldres rett til medvirkning:

Som barnehage er vi bundet av Barnehageloven (2005) og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (2017). I begge disse dokumentene presiseres det at både barn og foreldre har rett til medvirkning på barnehagehverdagen.

Vi ønsker å skape et tett samarbeid med foreldrene der man kan føle seg trygg, og der man kan komme med forslag for å gjøre barnehagen enda bedre. Dette kan være alt fra debatt rundt organiseringer, åpningstider, ukeplaner og barnesyn, til høytider dere føler vi burde markere eller forslag på temaer vi kan fordype oss i.

Plikt til å sikre et godt psykososialt barnehagemiljø

Vi ønsker å ha et tett samarbeid for å sikre at barna på Fjelltn har det godt. Vi jobber aktivt med å skape en kultur der det er trygt å være seg selv, der det er rom for ulike meninger og der forskjellighet omfavnes. Vi bruker mye tid på å observere barna i samspill og reflekterer sammen i personalet rundt det vi ser. Om vi mener at et barn ikke har det godt kontakter vi foreldrene for samtale og vi finner ut av veien videre sammen. Det finnes dessverre ikke en universal oppskrift for dette arbeidet, da enhver situasjon er fullt av nyanser. Men ved at de ansatte er tilstedeværende og er aktive i barnehagemiljøet kan vi få en dypere forståelse av hva barnet opplever. I dialog med foreldrene finner vi derfor løsninger som kan ivareta enkeltbarnet og barnegruppen som helhet basert på observasjoner og dialog.

Barnehageloven § 42.

Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Foreldresamarbeid

Barnehagetiden er en stor del av barndommen. Et tett og nært samarbeid med foreldrene er til det beste for hvert enkelt barn. Samarbeidet foregår på flere arenaer, og har ulike hensikt.

Foreldresamtaler:

- For nye foreldre, ved oppstart
- Vår og høst
- Ved behov meldt fra barnehagen eller fra foreldrene

Foreldremøter:

- Felles foreldremøte i september/oktober
- SU arrangerer et foreldremøte på våren etter foreldrenes ønske

Arrangement for foreldre og barn:

- Høstmarsj
- Luciafeiring på ettermiddag
- Sommerfest

To ganger per år deltar alle foreldre på dugnad i barnehagen. Dette skjer på ettermiddagstid. Foreldrene har egen dugnadsgruppe som organiserer dette, med støtte fra de ansatte.

Informasjon:

- På veggen i garderoben
- Ukeplan sendes ut hver fredag for kommende uke
- Informasjon på epost
- Muntlig i hente- og bringesituasjonen:
 - Fra ansatte til foreldre, og fra foreldre til ansatte. Ved å dele opplevelser, skapes en nærmere forståelse og sammenheng i barnets liv.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg (SU)

Alle foreldrene i barnehagen utgjør foreldrerådet, og av disse velges 2 representanter som blir medlem i barnehagens samarbeidsutvalg. Disse velges under foreldremøtet hver høst. SU består videre av 2 ansattrepresentanter. Styrer kan delta på møter, men er ikke del av SU.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer.

<https://foreldreutvalgene.no/fub/alt-du-trenger-a-vite-om-samarbeidsutvalg-su/>

Rammeplanen om samarbeid:

Barnehagen skal i samarbeid og nær forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (...)

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål (...) foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Styret i Ålesund Barnehager

Som forelder i barnehagen er man også eier av barnehagen. Barnehagens styre består av 3 foreldre fra Fjelltun, 3 foreldre fra Torvteigen og en ansattrepresentant fra begge barnehagene. Det avholdes styremøter ca 6-7 ganger per år etter behov, og nye medlemmer velges inn under årsmøte i mai 1 gang i året.

Alle foreldre oppfordres til å engasjere seg i dette eierskapet og på den måten påvirke driften av barnehagene fra et eierperspektiv.

I barnehageåret 2025-2026 er styrerepresentanter fra Fjelltun:

Jorunn Kjersem Hildre (mor til Josefine og Nelly)

Kjell Erik Dimmen (far til Alba og Oskar)

Marie Espeland (mor til Wendel)

Stine Slinning Pedersen (ansattrepresentant)

Styreleder er: Lars Due-Tønnesen (far på Torvteigen)

Vara: Bjørn Jostein Hasund (Far til Solveig) og Jertrud Høyland (ansattrepresentant)

Eksterne samarbeidspartnere

Vi samarbeider med andre tjenester og institusjoner i Ålesund kommune.

Blant andre;

- Helsestasjon
- Logoped
- Fysioterapeut
- Ergoterapeut
- Barnevern
- Ressursbasen
- PPT

12. Tradisjoner

August

Vi ønsker barn og foreldre velkommen til nytt barnehageår

Tilvenning nye barn

OBSERVASJONSFOKUS

Hva er barnas blikk rettet mot?

Arbeid med det fysiske miljøet med bakgrunn i observasjoner

September

Planleggingsdag 1

Dugnad høst

OBSERVASJONSFOKUS

Hva kan undersøkes videre?

Oppstart prosjektperiode

Oktober

Foreldremøte

Høstmarsj for barn og foreldre til Lavvoen vår

Prosjekter / utforsking

November

Foreldresamtaler

Prosjekter / utforsking

Desember

Luciamarkering for barn og foreldre på ettermiddagen

Juleforberedelser, adventslys og kalender,

Nissefest for barna

+ En planleggingsdag på høsten er ikke datosatt enda.
Mer informasjon kommer.

I tillegg markerer vi alle høytider som er representert i barnegruppen, f.eks Id.

Januar

OBSERVASJONSFOKUS

Nye observasjoner til nye prosjekter?

Prosjekt / utforsking

Såing og forberedelse av kjøkkenhage

Februar

Planleggingsdag 3

Vi markerer: samefolkets dag.

Morsmålsuka

Prosjekt / utforsking

Arbeid med kjøkkenhage fortsetter

Mars

Prosjekt / utforsking

Arbeid med kjøkkenhage fortsetter

April

Dugnad vår

Foreldresamtaler ved behov

Prosjekt / utforsking

Arbeid med kjøkkenhage fortsetter

Påskearrangement for barna

Mai

Planleggingsdag 4 og 5

Vi markerer 17 mai

Turgruppa går til Sukkertoppen

Juni

Sommerfest i samarbeid med SU

Vi markerer: Pride

Turgruppa overnatter i Lavvoen

Vi avslutter våre prosjekter, evaluerer og ferdigstiller dokumentasjonshefter

Juli

Ferietid – barnehagen holder stengt i uke 29 og 30

Sommerbarnehage der avdelingene slås sammen